

DOPORUČENÍ

RADA

DOPORUČENÍ RADY

ze dne 20. listopadu 2008

o mobilitě mladých dobrovolníků v rámci Evropské unie

(2008/C 319/03)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 149 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Mobilita mladých dobrovolníků je nedílnou součástí svobody pohybu osob chráněné článkem 18 Smlouvy.
- (2) Společenství může přijmout opatření ke zlepšení mobility mladých dobrovolníků podporou spolupráce mezi organizátory dobrovolné činnosti v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto doporučení rámec toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle.
- (3) Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství⁽¹⁾ a související předpisy se vztahují jen na ty dobrovolníky, kteří jsou pojištěni podle vnitrostátních právních předpisů o sociálním zabezpečení, což má za následek, že záležitosti sociální ochrany mohou někdy odrazovat od zapojení do dobrovolných činností v jiném členském státě.
- (4) V doporučení Evropského parlamentu a Rady 2001/613/ES ze dne 10. července 2001 o mobilitě uvnitř Společenství pro studenty, osoby absolvující odbornou přípravu, dobrovolníky, učitele a školitele⁽²⁾ jsou členské státy vyzývány, aby přijaly v souladu s právem Společenství a v rámci svého vnitrostátního práva opatření, která považují za vhodná, s cílem zajistit, aby dobrovolníci

a jejich rodiny nebyli v důsledku příslušných politik sociální ochrany, například v oblasti zdravotní péče a sociálního zabezpečení, diskriminováni, a nebylo tím bráněno jejich mobilitě.

- (5) Doporučení 2001/613/ES a doporučení Evropského parlamentu a Rady 2006/961/ES ze dne 18. prosince 2006 o nadnárodní mobilitě uvnitř Společenství pro účely všeobecného a odborného vzdělávání: Evropská charta kvality mobility⁽³⁾ se výslovně vztahují na dobrovolníky.
- (6) Směrnice Rady 2004/114/ES ze dne 13. prosince 2004 o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby⁽⁴⁾ poskytuje možnost udělovat zvláštní povolení k pobytu státním příslušníkům třetích zemí, kteří požádají o přijetí na území členského státu za účelem dobrovolné činnosti.
- (7) V usnesení Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, ze dne 15. listopadu 2004 o společných cílech pro dobrovolnou činnost mladých lidí a usnesení Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, ze dne 16. listopadu 2007 o plnění společných cílů pro dobrovolnou činnost mladých lidí⁽⁵⁾ byly stanoveny společné cíle pro dobrovolnou činnost mladých lidí a s cílem podpořit plnění těchto cílů byla navržena výměna poznatků o osvědčených postupech a činnosti typu vzájemného učení; zároveň byly členské státy vyzvány, aby uvážily praktické způsoby měření pokroku. Ve druhém z uvedených usnesení byla rovněž vyzvána Komise, aby předložila další návrhy na podporu a uznávání dobrovolné činnosti mladých lidí.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 149, 5.7.1971, s. 2.

⁽²⁾ Úř. věst. L 215, 9.8.2001, s. 30.

⁽³⁾ Úř. věst. L 394, 30.12.2006, s. 5.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 375, 23.12.2004, s. 12.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 241, 20.9.2008, s. 1.

- (8) Evropský parlament přijal v dubnu roku 2008 zprávu „Úloha dobrovolné činnosti při posilování hospodářské a sociální soudržnosti“, která vyzývá členské státy a regionální a místní orgány k uznání významu dobrovolné činnosti pro posílení sociální a hospodářské soudržnosti a doporučuje podporování přeshraničních projektů dobrovolné činnosti.

UZNÁVÁ, ŽE:

- 1) V rámci tohoto doporučení se přeshraniční dobrovolné činnosti charakterizují takto: činnosti otevřené pro všechny mladé lidi, vykonávané z jejich svobodného rozhodnutí v obecném zájmu a po určitou dobu a v určitém rámci v zemi jiné, než je země bydliště, přičemž tato činnost je neplacená nebo placená jen symbolicky, s výjimkou úhrady nákladů. Dobrovolné činnosti by neměly mít nepříznivý dopad na potenciální nebo již existující placená zaměstnání, ani by neměly být považovány za jejich náhradu.
- 2) Dobrovolné činnosti přinášejí bohaté zkušenosti získané v kontextu neformálního a informálního učení, které zdokonalují profesní dovednosti a schopnosti mladých lidí, přispívají k jejich zaměstnatelnosti a smyslu pro solidaritu, rozvíjejí jejich sociální dovednosti, ulehčují jim začlenění do společnosti a podporují u nich aktivní občanství.
- 3) Po celé Evropě probíhá široká škála dobrovolných činností, které jsou organizovány občanskou společností a orgány veřejné moci. Tyto činnosti by měly být zachovány a dále rozvíjeny a měla by se usnadnit spolupráce mezi organizátory těchto činností.
- 4) Přeshraniční mobilita v Evropě může být důležitým nástrojem podpory vzdělávání, zaměstnanosti a regionální a sociální soudržnosti a pomoci ke zlepšení vzájemného pochopení a aktivního zapojení do společnosti. To platí zejména pro mladé lidi na trhu práce, který stále více oceňuje přízřímavost a pružnost.
- 5) Místní společenství, která jsou hostiteli mladých dobrovolníků, mají z jejich činností velký prospěch v široké škále oblastí, jako je podpora sociálního začleňování, zachovávání kulturního dědictví, podpora mezigenerační solidarity a ochrana životního prostředí. Tyto činnosti mohou zároveň obohatit kulturní rozmanitost hostitelských společenství.
- 6) Dobrovolné činnosti byly prioritou otevřené metody koordinace v oblasti mládeže, která už zaznamenala velký počet osvědčených postupů. Evropská dobrovolná služba – od roku 1996 akce v rámci programu EU nazvaného Mládež – v této souvislosti umožnila mladým lidem zapojit se do dobrovolné služby v různých oblastech. Současný program Mládež v akci tento směr ještě posiluje.
- 7) Přes všechno toto úsilí mohou nadále existovat překážky přeshraniční mobility mladých dobrovolníků v rámci Evropy, a cílem tohoto doporučení proto je především vytvoření rámce pro posílení spolupráce mezi členskými státy, aniž by

byla dotčena různorodost situací, v nichž se jednotlivé státy nacházejí.

- 8) Lepší spolupráce mezi organizátory dobrovolné činnosti v různých zemích a větší sdílení informací může mladé Evropany všech národností podněcovat k tomu, aby se více zapojovali do dobrovolné činnosti ve třetích zemích.
- 9) Zvláštní pozornost by měla být věnována mladým lidem s omezenými příležitostmi, protože dobrovolná činnost nabízí obzvláště cennou možnost mobility právě těmto mladým lidem, kteří by jinak mohli programů mobility využívat jen v menší míře, nebo by jich nemohli využívat vůbec.

DOPORUČUJE, ABY ČLENSKÉ STÁTY:

- A) podporovaly mobilitu mladých dobrovolníků uvnitř Evropy zlepšením podmínek spolupráce mezi organizátory dobrovolné činnosti v různých zemích, ať už činností organizovaných občanskou společností nebo orgány veřejné moci, aby tak měl každý mladý člověk v Evropě příležitost vykonávat dobrovolnou činnost, bude-li si to přát;
- B) usnadnily za tím účelem rozvíjení následujících směrů činností současně se zohledněním svých vnitrostátních rámců a právních předpisů v oblasti dobrovolné činnosti, podle svých obecných vnitrostátních priorit, stávajících místních příležitostí a systémů veřejných výdajů:
 - 1) zvýšení znalostí o dobrovolné činnosti na svém území a předávání těchto informací Evropské komisi k jejich dalšímu šíření;
 - 2) zajištění snadné dostupnosti informací o příležitostech k dobrovolné činnosti v zahraničí mladým lidem a osobám působícím v oblasti práce s mládeží a v organizacích mládeže;
 - 3) zpřístupnění informací o právech a možnostech, které vyplývají ze stávajících předpisů na evropské a vnitrostátní úrovni, a informací o přeshraniční dobrovolné činnosti všem příslušným aktérům;
 - 4) podpora výměny informací o příležitostech k dobrovolné činnosti s jinými členskými státy a zjednodušení postupů s cílem usnadnit účast mladých dobrovolníků z daného členského státu na dobrovolné činnosti v jiných členských státech;
 - 5) ve vhodných případech přijetí pružného přístupu k vytváření příležitostí k přeshraniční dobrovolné činnosti v Evropě, například prostřednictvím
 - podpory rozvoje hostitelské kapacity pro přijímání přeshraničních dobrovolníků,
 - podpory vytváření kontaktních míst pro mladé evropské dobrovolníky, pokud možno v součinnosti s vnitrostátními agenturami programu Mládež v akci,

- podpory využívání stávajících evropských mechanismů, které mohou napomoci k rozvoji mobility mládeže, jako jsou například průkazy mobility,
 - podpory přeshraniční mobility osob působících v oblasti práce s mládeží a v organizacích mládeže,
 - podpory rozvíjení informovanosti o přeshraniční dobrovolné činnosti mladých lidí a související odborné přípravy pro osoby působící v oblasti práce s mládeží, v organizacích mládeže, místních orgánech a občanských službách;
- 6) zvyšování povědomí o významu mezikulturních kompetencí a učení jazyků u mladých lidí, aby se snižovaly bariéry jejich přeshraniční mobility;
 - 7) povzbuzování organizátorů dobrovolné činnosti k vytváření nástrojů pro vlastní hodnocení, s přihlédnutím ke zkušenostem Evropské dobrovolné služby, a to s cílem zajistit kvalitu přeshraniční dobrovolné činnosti, jíž se účastní;
 - 8) povzbuzování organizátorů z vysílajících i přijímajících členských států ke spolupráci při poskytování záruk ochrany mladých dobrovolníků a příjemců služby. Tyto záruky by měly zahrnovat dostatečné informace o dobrovolné činnosti, jejích organizátorech a o dotyčném dobrovolníkovi, aby obě strany mohly učinit informované rozhodnutí o udržitelnosti dané činnosti a mohly splnit veškeré právní požadavky;
 - 9) zkoumání dalších příslušných předpisů o sociální ochraně prostřednictvím vhodného stávajícího fóra Evropské unie s ohledem na plné využívání možností, které nabízejí vnitrostátní právní předpisy Unie i jednotlivých států;
 - 10) podpora při zajištění příslušného uznání výsledků učení nabytých při dobrovolné činnosti v souladu s předpisy

Společenství a podle příslušných vnitrostátních systémů nebo rámců kvalifikací, pokud existují;

- 11) podpora využívání nástrojů na úrovni Unie, které mohou usnadnit přeshraniční dobrovolnou činnost tím, že zajistí transparentnost kvalifikací, jako je například nástroj Europass, Youthpass a Evropský rámec kvalifikací;
- 12) věnování zvláštní pozornosti mladým lidem s omezenými příležitostmi za účelem zlepšení jejich přístupu k dobrovolné činnosti, a zejména k přeshraniční dobrovolné činnosti.

SCHVALUJE ZÁMĚR KOMISE:

- 1) podporovat členské státy při plnění výše uvedených úkolů využitím rámce spolupráce Unie v oblasti mládeže, a zejména otevřené metody koordinace a programu Mládež v akci;
- 2) podněcovat a organizovat v součinnosti s členskými státy výměnu informací a zkušeností týkajících se spolupráce mezi organizátory dobrovolné činnosti v různých zemích, ať už organizovaných občanskou společností nebo orgány veřejné moci;
- 3) rozvíjet Evropský portál pro mladé dobrovolníky o dobrovolných činnostech vycházející z vnitrostátních portálů pro mladé dobrovolníky, databází nebo specifických internetových stránek, pokud existují;
- 4) podat Radě čtyři roky po přijetí tohoto doporučení zprávu, aby bylo možné zjistit, zda navržená opatření účinně fungují, a posoudit potřebu dalších opatření.

V Bruselu dne 20. listopadu 2008.